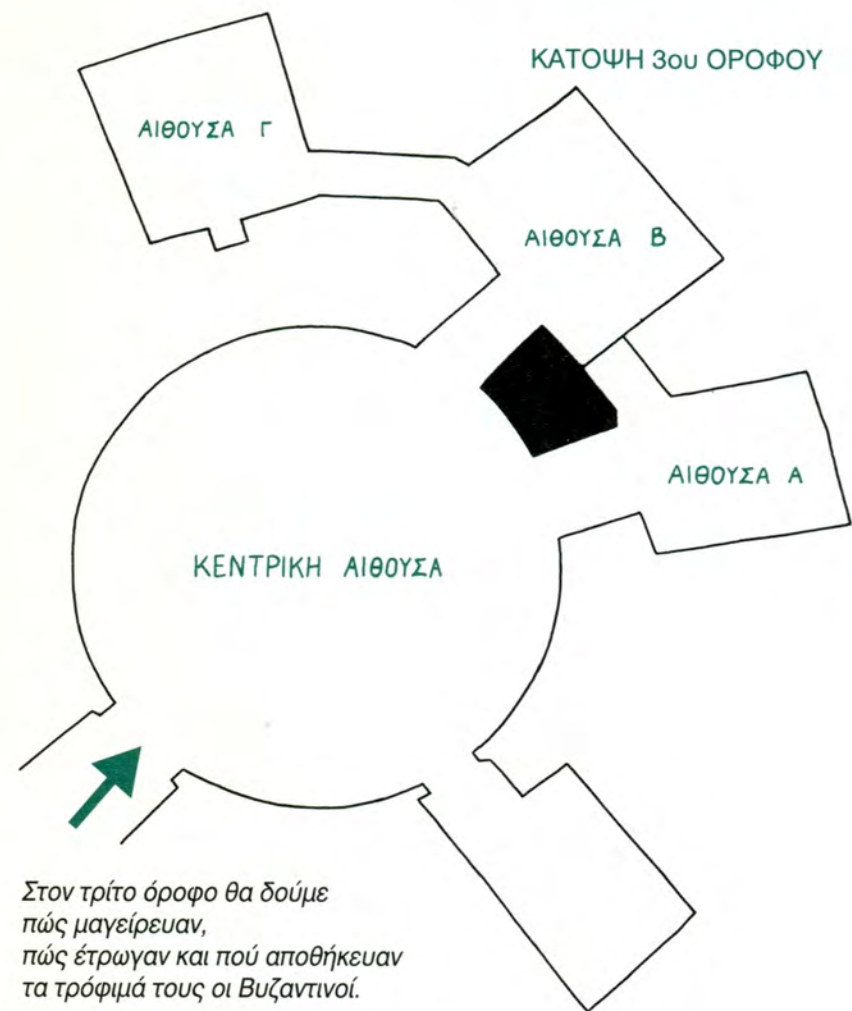

Η ιστορία του Βυζαντίου ξεκινάει με την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης, που ο Μέγας Κωνσταντίνος την κάνει νέα πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας, και τελειώνει με την άλωσή της από τους Τούρκους. Οι ιστορικοί, για να μελετήσουν καλύτερα τη βυζαντινή ιστορία, τη χώρισαν σε τρεις περιόδους: την πρωτοβυζαντινή ή παλαιοχριστιανική, τη μεσοβυζαντινή και την υστεροβυζαντινή.

Στα βυζαντινά χρόνια τα σπίτια των πλουσίων είχαν χώρους όπως τα υπνοδωμάτια, τα δωμάτια για τους άνδρες και τις γυναίκες χωριστά, την επίσημη αίθουσα δείπνου και βοηθητικούς χώρους όπως τα κελάρια, τα μαγειρεία και τους στάβλους για τα ζώα.

➤ Πηγαίνετε στην **αίθουσα Α** της κάτοψης.

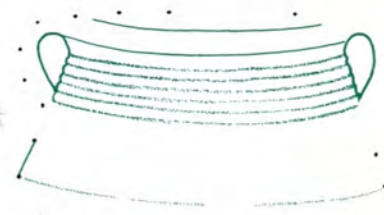
A. ΜΑΓΕΙΡΕΙΟ

Στην αίθουσα αυτή θα δούμε αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι βυζαντινοί στα μαγειρεία τους. Μαγειρεία είχαν και τα πλούσια και τα φτωχά σπίτια.

➤ Ενώστε τις τελείες και θα σχηματιστούν δύο σκεύη με τα οποία μαγείρευαν οι Βυζαντινοί: μία τσούκα και ένα τηγάνι. Βρείτε τα στην έκθεση. Γράψτε δίπλα από το καθένα το όνομα και το υλικό του.

όνομα

υλικό

όνομα

υλικό

➤ Με ποια σημερινά σκεύη μοιάζουν;

Η τσούκα μοιάζει με

Το τηγάνι μοιάζει με

Το αντικείμενο του σκίτσου ονομάζεται **πυροστάτης**. Στον πυροστάτη στηρίζονταν τα σκεύη για το μαγείρεμα.

➤ Συμπληρώστε στο σκίτσο τη φωτιά και βάλτε επάνω στον πυροστάτη ένα μαγειρικό σκεύος από αυτά που υπάρχουν στην αίθουσα.

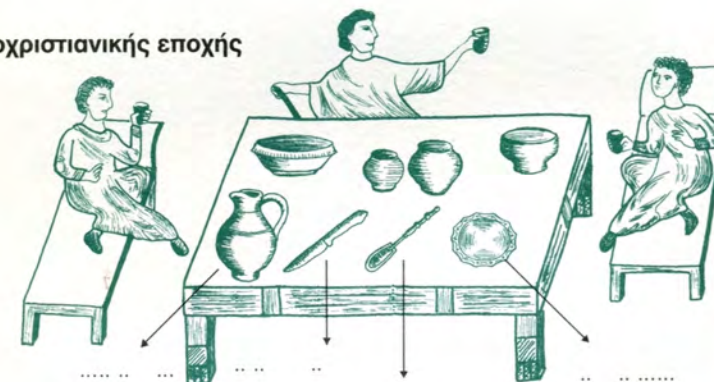
➤ Πηγαίνετε στην **αίθουσα Β** της κάτοψης.

B. ΔΕΙΠΝΟ

Εδώ βλέπουμε πώς έτρωγαν οι άνθρωποι στα βυζαντινά χρόνια. Ο τρόπος που έτρωγαν δεν ήταν ο ίδιος σε όλη τη διάρκεια της βυζαντινής περιόδου. **Οι συνήθειες άλλαζαν καθώς περνούσαν τα χρόνια.**

- Παρατηρήστε τις δύο εικόνες. Δείτε στο κάθε τραπέζι τα αντικείμενα με τα βελάκια.
- Βρείτε τα αντικείμενα αυτά στην αίθουσα.
- Γράψτε στις τελείες από τι υλικό είναι το καθένα.

γεύμα παλαιοχριστιανικής εποχής

γεύμα βυζαντινής εποχής

➤ Συγκρίνετε τις δύο εικόνες. Σημειώστε με ✓ σε ποια εποχή (παλαιοχριστιανική ή βυζαντινή) αναφέρεται η καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις.

	παλαιοχριστιανική	βυζαντινή
Στα επίσημα γεύματα έτρωγαν καθισμένοι	☐	☐
Στα επίσημα γεύματα έτρωγαν ξαπλωμένοι	☐	☐
Χρησιμοποιούσαν μόνο κουτάλια και μαχαίρια	☐	☐
Χρησιμοποιούσαν κουτάλια, μαχαίρια και πιρούνια	☐	☐
Τα πιάτα είχαν πολύχρωμη διακόσμηση	☐	☐
Τα πιάτα δεν είχαν διακόσμηση	☐	☐

Στις αρχές του 7ου αιώνα η ημερήσια αμοιβή ενός χτίστη ήταν 5 φόλλεις.*
Την ίδια εποχή ένα ψωμί κόστιζε 3 φόλλεις.

Τι συμπέρασμα βγάζετε;

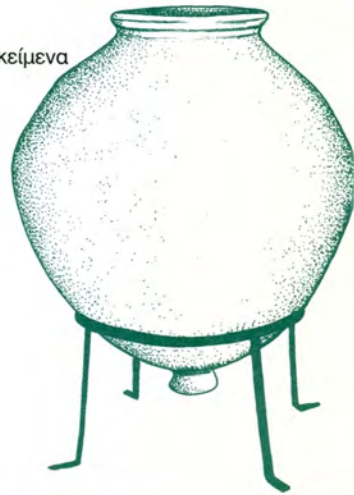
* Ο φόλλης (στον πληθυντικό οι φόλλεις) είναι νόμισμα της εποχής.

➤ Πηγαίνετε στην **αίθουσα Γ** της κάτοψης.

Γ. ΚΕΛΑΡΙ

Στην αίθουσα αυτή θα δούμε αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν σε ένα βυζαντινό κελάρι.

➤ Βρείτε το πιθάρι, τα τσιγκέλια και το γουδί. Σκεφτείτε σε τι χρησίμευε το καθένα από αυτά.

Στο πιθάρι αποθήκευαν

Στα τσιγκέλια κρεμούσαν

Στο γουδί έλιωναν

➤ Σκεφτείτε ποιες από τις παρακάτω λέξεις περιγράφουν καλύτερα το κελάρι ενός βυζαντινού σπιτιού. Κυκλώστε τις.

δροσιά	υγρασία	ζέστη	
σκοτάδι	φως	χώρα	ψηφιδωτό
μυρωδιές	ποντίκια	τοιχογραφία	

➤ Πηγαίνετε στην **κεντρική αίθουσα** της κάτοψης.

Δ. ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ

Εδώ θα δείτε με ποιους τρόπους φώτιζαν τα σπίτια τους οι Βυζαντινοί.

➤ Με τη βοήθεια των σκίτσων βρείτε στην αίθουσα κάποια 'φωτιστικά'. Γράψτε δίπλα από το κάθε σκίτσο το όνομα και το υλικό του.

όνομα

υλικό

όνομα

υλικό

όνομα

υλικό

➤ Τι χρειάζονται τα λυχνάρια και το πολυκάνδηλο για να δώσουν φως;

.....

➤ Ποιο από τα παραπάνω φωτιστικά νομίζετε ότι έδινε περισσότερο φως και γιατί;

.....

➤ Αν πηγαίνατε σε ένα βυζαντινό σπίτι, σε ποια δωμάτια θα βρίσκατε το καθένα από τα παραπάνω φωτιστικά, (Σε κάποια δωμάτια μπορεί να χρησιμοποιούσαν περισσότερα είδη φωτιστικών)

ΜΑΓΕΙΡΕΙΟ

ΔΩΜΑΤΙΟ ΔΕΙΠΝΟΥ

ΚΕΛΑΡΙ

Μετά την επίσκεψη στην έκθεση . .

➤ Γράψτε μια ιστορία χρησιμοποιώντας όσες από τις παρακάτω λέξεις θέλετε:

πιρούνια	μαχαίρια	κουτάλια
βυζαντινός	τσούκα	λυχνάρι
δειπνο	κελάρι	μαγειρείο

➤ Ζωγραφίστε ένα δωμάτιο βυζαντινού σπιτιού

➤ Λένε ότι στο μέλλον οι περισσότεροι άνθρωποι θα ζουν σε μικρά σπίτια, ενώ κάποιοι άλλοι ίσως μετακομίσουν στο φεγγάρι. Φανταστείτε ένα σπίτι του μέλλοντος, όπου ο οικοδεσπότης παραθέτει δείπνο. Περιγράψτε το σπίτι, τα μαγειρικά σκεύη, τα φαγητά και τους καλεσμένους.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Ένα από τα αγαπημένα φαγητά των Βυζαντινών ήταν το σφουγγάτο. Θέλετε να το μαγειρέψετε στο σπίτι σας; Τρίψτε ένα κρεμμύδι. Χτυπήστε δύο αυγά. Προσθέστε στα αυγά το κρεμμύδι και ρίξτε αλάτι, πιπέρι και ρίγανη. Τηγανίστε τα όλα μαζί σε λάδι. Το σφουγγάτο είναι έτοιμο! Σας θυμίζει κάτι; Καλή σας όρεξη!